

Hvordan skal vi forvalte dynamiske landskaper? (DYLAN)

Mot en kunnskapsbasert og målrettet forvaltning og bevaring av natur og kulturminner i landskapsvernområder

BAKGRUNN

I en rapport fra 2006 konkluderte Riksrevisjonen med at en stor andel av verneområdene i Norge er truet. Gjengroing er vurdert som den største trusselen. Både biologisk mangfold og kulturminner er utsatt.

Mange verneområder er i forandring fordi bruken av landskapet endres. Sentrale spørsmål for forvaltningen er derfor; hvordan skal verneområdene brukes, og hvilket landskap ønsker vi?

Hovedformål i dette nye tverrfaglige prosjekt, er å gi forvaltningen grunnlag for en kunnskapsbasert og målrettet forvaltning av både kultur- og naturminner i verneområder.



Mange verneområder er i forandring fordi bruken av landskapet endres. Hvilket landskap ønsker vi, og hvordan skal verneområdene brukes? Bildet er fra Budalen landskapsvernområde i Midtre-Gauldal kommune. Foto: Kari Dahl, NTNU Vitenskapsmuseet

DELPROSJEKT

Prosjektet involverer både natur- og kulturvitere, og har fire integrerte delprosjekt:

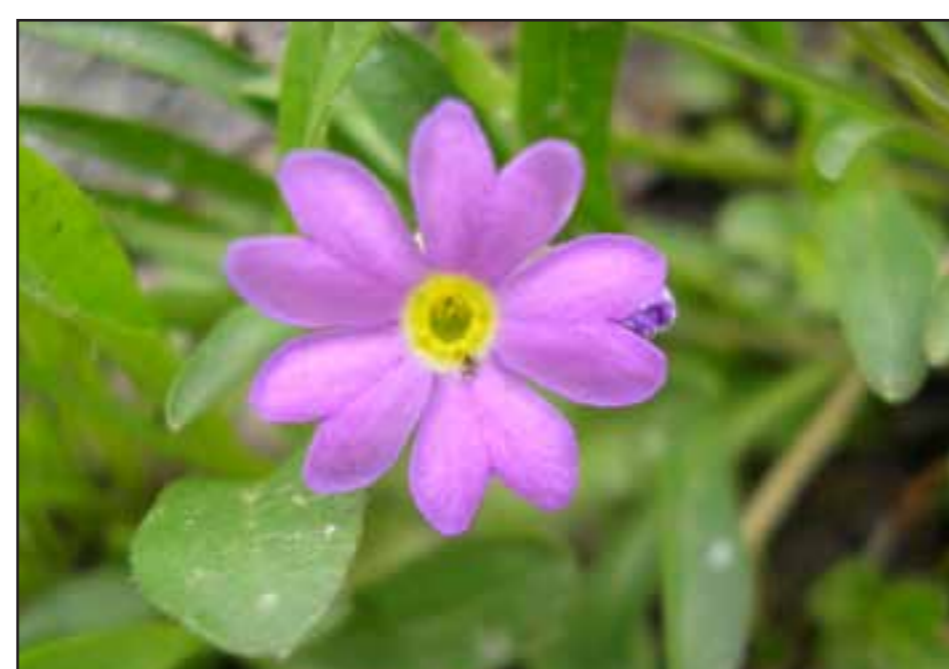
[1] Kartlegge sjeldne arter og naturtyper, samt alle former for menneskelige spor gjennom flere tusen år i 4 landskapsvernområder i ulike fjellregioner i Norge. Kartleggingen vil gi kunnskap om hvordan bruken har formet landskapet, og dermed hvilke tiltak som er nødvendige for å ta vare på natur- og kulturminner.

[2a] Undersøke hvilke natur- og kulturkvaliteter rettighetshavere som bønder og andre brukere legger vekt på i verneområdene.

[2b] Undersøke verneideologi hos forskning og forvaltning som er involvert i vernearbeidet.

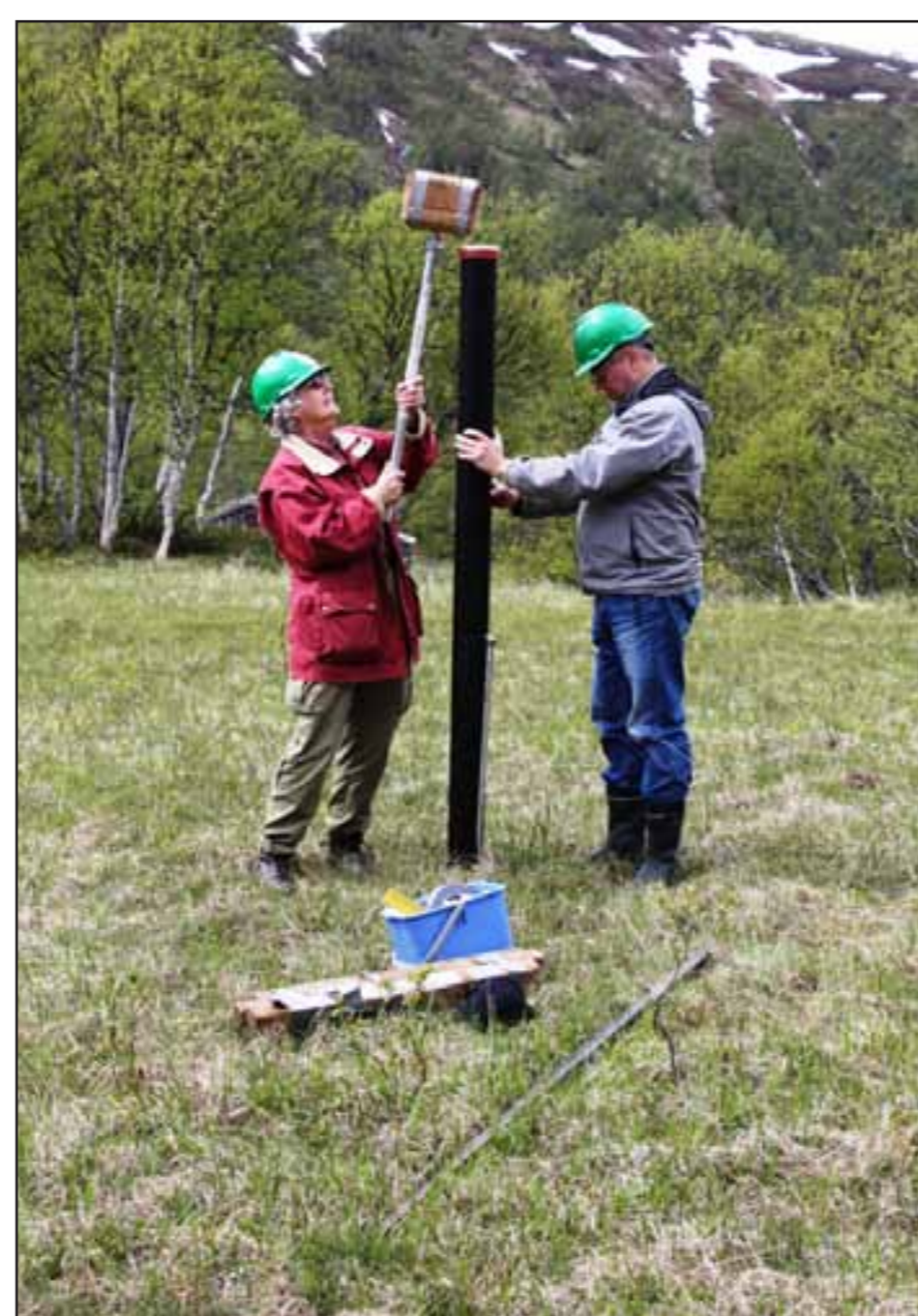
[3] Hvordan er ulike kultur- og naturminner vurdert i Norge sammenlignet med tilsvarende verneområder for kultur- og naturmiljø i Storbritannia?

[4] På bakgrunn av arbeidet i delprosjekt 1-3 vil vi foreslå retningslinjer for hvordan landskapsvernområder i fjellet i Norge bør forvaltes.



Til venstre: Fjellnøkleblom (*Primula scandinavica*) er en av mange rødlistearter som finnes på gamle beite- og slåttmarker nedenfor skoggrensen. Foto Tommy Prestø, NTNU Vitenskapsmuseet

Til høyre: Bruken av utmarka har satt mange spor. Bildet viser en kolmille. Foto Kari Dahl, NTNU Vitenskapsmuseet



Pollen lagret i myra gir oss kunnskap om vegetasjonshistorien flere tusen år tilbake i tid. Foto Egil Aune, NTNU Vitenskapsmuseet

Mer om DYLAN:

- DYLAN er støttet av Norges Forskningsråd, gjennom programmet Norsk miljøforskning mot 2015, og skal foregå fra 2009 til og med 2011.
- DYLAN involverer forskere fra universitetsmuseene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø, Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) og Scottish Natural Heritage (SNH).

De fire områdene som er med i prosjektet er:

- Erdalen og Sunndalen i Jostedalbreen Nasjonalpark
- Budalen landskapsvernområde
- Dividalen landskapsvernområde og nasjonalpark
- Grimsdalen landskapsområde

Les mer om DYLAN på: www.ntnu.no/DYLAN

E-post: dylan@vm.ntnu.no